

Romanul 'Baltagul' de Mihail Sadoveanu

Mihail Sadoveanu este unul dintre cei mai de seama prozatori din literatura romana care a abordat o diversitate de specii literare: schita, povestirea sau romanul.

Romanul este o specie a genului epic, in proza, de mare intindere, cu o actiune complexa si complicata, ce se desfasoara pe mai multe planuri narative, cu conflicte puternice si cu numeroase personaje, oferind o imagine ampla si profunda a vietii.

Desi de mai mica intindere decat alte opere similare ale lui Sadoveanu "Baltagul" are toate notele caracteristice acestei specii.

Ca in orice opera epica, autorul isi exprima indirect sentimentele de admiratie fata de insusirile alese ale eroinei prin intermediul actiunii, relatand o serie de intamplari si punand-o in relatie cu alte personaje. Autorul nareaza la persoana a III-a singular, ceea ce dovedeste obiectivitatea sa. Fiind un roman, actiunea cunoaste o mare mobilitate in timp si spatiu, derulandu-se de toamna, cand Nechifor Lipan pleaca la Dorna dupa oi, pana primavara, cand Victoria ii descopera trupul neinsufletit. Locul unde se desfasoara actiunea este vast si cuprinde tinuturi de munte de la Magura Tarcaului, zona Dornelor si a Bistritei, pana in cele de campie, la Cristesti, in baltile Jijiei.

Actiunea este complexa si se intinde pe parcursul a saizece capitole in care sunt narate, in esenta, actiunile Victoriei Lipan in cautarea si cunoasterea adevarului despre sotul ei plecat de mult timp de acasa si de a implini dreptatea, prin pedepsirea vinovatilor. Actiunea este lineara, dar exista mai multe planuri narative:

Unul retrospectiv in care Victoria rememoreaza intamplari ale vietii de familie si altele, prezentate in desfasurarea lor, care relateaza despre oile si ciobanul din baltile Jijiei, intamplarile eroinei cu preotul si cu baba Moranda, drumul la manastirea Bistrita si Piatra Neamt, pregatirile pentru drum, cautarile finalizate cu aflarea adevarului si pedepsirea ucigasilor.

Specific romanului este si conflictul intern al eroinei, ilustrat prin zbuciumul sufletesc, in care se manifesta un drum launtric sinuos, un labirint interior, de la neliniste la adevar.

Romanul se deschide cu o legenda, pe care o spunea Lipan la cumetrii si nunti din care reies trasaturile de caracter ale muntenilor.

Cele saizece capitole ale romanului sunt structurate in trei parti si in momente ale subiectului. Partea intai capitolele (I - VI), cuprinde expozitiunea si intriga. Nelinistita ca sotul sau, care plecase dupa oi la Dorna, intarzie, Victoria cere sfatul preotului, merge la baba Moranda vrajitoarea satului. Din cauza viselor si semnelor rau-prevestitoare este convinsa ca i s-a intamplat ceva rau si se hotaraste sa plece in cautarea lui impreuna cu fiul sau Gheorghita. Partea a II-a capitolele (VII-XIII) constituie desfasurarea actiunii si urmareste drumul strabatut de cei doi spre Dorna. Trec prin: Calugareni, Farcasa, Cruci, Dorna, Sabasa, Suha.

Intre Sabasa si Suha va descoperi intr-o rapa, cu ajutorul cainelui lui Lipan, Lupe, ramasitele

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

sotului sau. Partea a III-a , capitolele (XIV - XVI), cuprind punctul culminant si deznodamantul.

La praznic Victoria ii invita pe cei doi presupusi ucigasi: Ilie Cutui si Calistrat Bogza dar si autoritatile. Ea recunoaste uciderea lui Lipan, determinandu-l pe Bogza sa-si iasa din fire. Acesta va pieri lovit de Gheorghita cu baltagul, iar Cutui va recunoaste vina. Dupa infaptuirea dreptatii, viata isi va urma cursul firesc.

O alta trasatura a romanului este numarul mare de personaje: principale (Victoria, Nechifor, Gheorghita), secundare (Minodora , baba Moranda, Bogza, Cutui, etc) sau episodice (mos Pricop, functionarii de la prefectura).

Victoria, personajul principal intruneste calitatile muntenilor: cultul pentru adevar si dreptate, respectarea datinilor.

Gheorghita strabate un drum al initieri catre formarea lui ca barbat, de la adolescenta, la maturitate, personalitatea realizandu-se la scoala vietii sub indrumarea Victoriei.

Modul predominant de expunere este naratiunea, dar ea se combina cu descrierea, cu dialogul si cu monologul interior, prin care scriitorul pune in lumina insusirile personajelor, zbuciumul lor sufletesc.

Prin intermediul actiunii si al personajelor, Sadoveanu ofera imaginea ampla a vietii patriarhale a oamenilor de la munte, unde obiceiurile si traditiile sunt pastrate cu sfintenie.

Prin caracterul epic, actiunea complexa , existenta unui numar mare de personaje si prezenta unei imagini ample si profunde a vietii, "Baltagul" este un roman.